

București, 29 august 2017

Către: Domnul Ionuț Mișa

Ministrul Finanțelor Publice

Către: Doamna Oana Iacob

Domnul Doru Dudaș

Ref: Proiectul de Ordonanță de Urgență privind modificarea și completarea Codului de Procedură Fiscală

Urmare a ședinței ce a avut loc luni, 28 august 2017, în cadrul Comisiei pentru Dialog Social cu privire la proiectul de modificare a Legii nr. 207/2015 privind Codul de Procedură Fiscală, vă adresăm prezentul document cu intenția de a vă prezenta punctul nostru de vedere în legătură cu modificările propuse și pentru a vă semnala unele aspecte ce se impune a fi clarificate sau modificate în cuprinsul proiectului de Ordonanță de Guvern privind modificarea și completarea Codului de Procedură Fiscală.

1. **Cu titlu prealabil, subliniem că mediul de afaceri atrage încă o dată atenția asupra necesității construirii unui dialog public–privat eficient și constructiv** pentru restabilirea încrederii contribuabililor în sistem.

Apreciam deschiderea reprezentanților Ministerului Finanțelor Publice pentru discuții în cadrul Comisiei pentru Dialog Social, însă trebuie să subliniem faptul că, în ceea ce privește modificările Codului de Procedură Fiscală, aspectele sesizate în practică și aduse la cunoștința autorităților competente de mediul de afaceri, atât în scris, cât și în cadrul discuțiilor oficiale avute cu reprezentanții Ministerului Finanțelor Publice și ANAF, nu s-au bucurat de o analiză profundă și cele mai multe dintre ele au fost ignorate, neregăsindu-se în cuprinsul proiectului de OG privind modificarea și completarea Codului de Procedură Fiscală.

Din aceste motive apreciem că este necesar a fi construit un dialog public–privat eficient și constructiv, iar disfuncționalitățile sesizate în practică și aduse la cunoștința autorităților de către mediul de afaceri să se regăsească în mod serios pe agenda de lucru a autorităților. Considerăm că numai în acest fel se poate asigura un cadru legislativ și decizional transparent, atât pentru investitori și contribuabili, cât și pentru autoritățile statului și se poate recâștiga încrederea contribuabililor.

2. **În mod specific, cu privire la modificările propuse prin proiectul Ordonanței de Guvern privind modificarea și completarea Codului de Procedură Fiscală, facem următoarele precizări:**
  - a. **In legătură cu pct. 2. din proiectul de modificare, potrivit căruia „Alineatul (4) al articolului 8 se modifică și va avea următorul cuprins: „(4) Petițiile, documentele justificative, certificatele sau înscrisurile redactate într-o limbă străină depuse fără respectarea alin. (2) sau (3), după caz, nu se iau în considerare de organul fiscal.”**

Apreciem că nu este oportună o astfel de sancționare cu neluarea în considerare a documentelor prezentate într-o limbă străină în cadrul unui control fiscal întrucât, în practică, pot apărea numeroase situații în care contribuabilii dețin un volum important de documente justificative în limbă străină iar în condițiile în care acestea sunt similare (i.e. facturi, documente tehnice) este nerezonabilă cerința traducerii tuturor documentelor, atunci când inspectorul fiscal poate verifica prin sondaj aceste documente și poate solicita traduceri doar în parte ale acestora.

Considerăm că adoptarea unei astfel de modificări a art. 8 CPF va avea ca efect practic refuzul inspectorilor fiscali de a mai lua în seamă orice document care nu este însoțit de traducere, în pofida faptului că sunt prezentate traduceri pentru alte documente similare sau identice.

Astfel, pe de o parte, traducerea întregului ansamblu de documente poate prelungi durata controlului iar pe de altă parte, conduce la înregistrarea de costuri suplimentare semnificative pentru contribuabil.

- b. **În legătură cu pct 6. din proiectul de modificare potrivit căruia** „La articolul 25, alineatul (1), după litera c) se introduce o nouă literă, lit. d), cu următorul cuprins: „d) emitentul scrisorii de garanție/poliței de asigurare de garanție ori instituția care a confirmat scrisoarea de garanție/polița de asigurare de garanție potrivit art. 211 lit. b), în cazul în care nu a virat sumele de bani în conturile de venituri bugetare la solicitarea organului fiscal. Dispozițiile art. 2321 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rămân aplicabile.”

Propunem a se face trimitere la condițiile art. 235 alin. 2 Cod Procedură Fiscală, pentru a se evita interpretarea potrivit căreia s-ar putea atrage răspunderea emitentului scrisorii de garanție/poliței de asigurare chiar dacă solicitarea de plată este făcută fără respectarea acestor condiții (de ex. înainte de ultima zi de valabilitate a scrisorii de garanție/poliței de asigurare). Astfel propunem completarea după cum urmează: „d) emitentul scrisorii de garanție/poliței de asigurare (...), în cazul în care nu a virat sumele de bani în conturile de venituri bugetare la solicitarea organului fiscal **efectuată în condițiile legii / efectuată în condițiile art. 235.**

- c. **În legătură cu pct. 21 și 22 din proiectul de modificare potrivit căruia** „Articolul 116 se modifică și va avea următorul cuprins (...)”

Apreciem că se impune corelarea alin. 2 al art. 116 cu alin. 2 al art. 117 în sensul că „selectarea perioadelor impozabile, documentelor și a operațiunilor semnificative”, se va realiza de organul de control și nu de inspectorul fiscal care efectuează inspecția. Totodată, perioada impozabilă supusă controlului trebuie menționată în cuprinsul avizului de inspecție fiscală, conform art. 122 CPF, astfel încât ar fi imposibil ca inspectorul fiscal să fie cel care selectează această perioadă în timpul controlului efectuat.

- d. **În legătură cu pct. 81. din proiectul de modificare, potrivit căruia** „Alineatul (8) al articolului 213 se modifică și va avea următorul cuprins: „(8) Prin excepție de la prevederile alin. (7), în situația în care au fost instituite măsuri asigurătorii și au fost sesizate organele de urmărire penală potrivit legii, măsurile asigurătorii subzistă până la data soluționării cauzei de către organele de urmărire penală sau de instanța de judecată. După comunicarea soluției date de către organele de urmărire penală sau hotărârii judecătorești, în cazul în care măsurile asigurătorii instituite de către organul fiscal

competent nu se transformă în măsuri executorii potrivit legii, acestea se ridică de către organul care le-a dispus.”

Apreciem că se impune a fi clarificat raportul dintre sechestrul asigurător dispus de organul fiscal și cel care ar putea fi dispus de organul penal. Textul în forma propusă permite dublarea măsurilor asigurătorii (în procedura fiscală și în procedura penală).

- e. **În legătură cu pct. 89. din proiectul de modificare, potrivit căruia „La articolul 233 după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:** *„(2¹) Executarea silită se suspendă sau nu începe pentru creanțele fiscale stabilite printr-o decizie de organul fiscal competent dacă debitorul notifică organul fiscal, ulterior comunicării deciziei, cu privire la depunerea unei scrisori de garanție/poliță de asigurare de garanție potrivit art. 235. Executarea silită continuă sau începe dacă debitorul nu depune scrisoarea de garanție/poliță de asigurare de garanție în termen de 45 de zile de la data comunicării deciziei prin care sunt stabilite creanțele fiscale.”*

Apreciem că se impune reformularea în sensul că *„Executarea silită se suspendă sau nu începe pentru creanțele fiscale stabilite printr-o decizie de organul fiscal competent iar creanțele fiscale nu se sting (...)”* dat fiind că în baza art. 165 alin. 3 lit. b) din CPF, vechimea diferențelor de obligații fiscale stabilite prin decizie de impunere emisă la finalizarea unei inspecții fiscale se determină în funcție de data comunicării deciziei iar nu în funcție de termenul de plată, acestea putând fi stinse imediat după comunicarea deciziei de impunere. În lipsa unei astfel de precizări, modificarea propusă nu va avea niciun efect practic întrucât chiar dacă executarea se va suspenda pentru 45 de zile, în acest timp creanța va fi stinsă cu obligațiile fiscale curente.

- f. **În legătură cu pct. 89. din proiectul de modificare, potrivit căruia „(5) În situația nesoluționării contestației în termen de 6 luni de la data depunerii contestației contestatorul se poate adresa, pentru anularea actului, instanței de contencios administrativ competentă potrivit Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. La calculul termenului de 6 luni nu se iau în considerare perioadele prevăzute la art. 77 alin. (2), precum și cele în care procedura de soluționare a contestației este suspendată potrivit art. 277.”**

Apreciem că modificarea propusă este lipsită de obiect, atât timp cât, în procedura soluționării administrative a contestației, organul investit cu soluționarea acesteia este obligat să se pronunțe pe baza argumentelor și probelor invocate / depuse de contribuabil. Apreciem că în această etapă a contenciosului administrativ nu se poate dispune suspendarea soluționării contestației pentru a se solicita probe suplimentare de la terți și/sau contribuabil, această etapă fiind guvernată de principiul disponibilității. Considerăm că în practică o astfel de prevedere ar putea da naștere unor abuzuri, existând posibilitatea ca organul de soluționare să formuleze doar solicitări formale cu unicul scop de a prelungi termenul și a bloca accesul contribuabilului la justiție.

3. **În plus, așa cum am precizat și în cadrul discuțiilor purtate ieri în ședința Comisiei pentru Dialog Social, considerăm că se impune a fi avute în vedere și o serie de modificări suplimentare pe care le-am detaliat în discuțiile anterioare și care în practică creează disfuncționalități majore. Redăm în cele ce urmează cele mai**

importante dintre acestea:

- a. **Modificarea prevederilor art. 165 alin. 3 lit. b) din CPF, în sensul de a se lua în considerare termenul de plată al diferențelor de obligații fiscale stabilite ca urmare a unei inspecții fiscale.** Astfel, potrivit art. 165 alin 3 lit. b CPF chiar dacă termenul de plată nu s-a împlinit, plățile efectuate de contribuabili pentru stingerea obligațiilor fiscale curente (TVA, impozit pe venituri salariale, contribuții sociale, etc.) sunt alocate stingerii diferențelor de obligații fiscale stabilite prin decizia de impunere comunicată. Prin urmare, deși contribuabilii au achitat cu bună-credință creanțele fiscale curente și necontestate, acestea nu au fost stinse iar organele fiscale procedează la executarea silită a contribuabililor și la stabilirea de noi obligații fiscale accesorii. Acest mecanism conferă un caracter teoretic și iluzoriu dreptului de a cere suspendarea efectelor unei decizii de impunere și **descurajează conformarea voluntară**, întrucât contribuabilii au reprezentarea faptului că plățile curente nu vor stinge obligațiile fiscale pe care urmăresc să le achite.
- b. **Modificarea prevederilor art. 131 alin. 4 Cod Procedură Fiscală, astfel încât Decizia de accesorii sa fie emisă concomitent sau într-un termen de maxim 5 zile de la emiterea Deciziei de impunere.** Ca urmare a intrării în vigoare a Noului Cod de procedură fiscală, prin Deciziile de impunere emise la finalizarea unei inspecții fiscale, sunt stabilite numai diferențele de obligații fiscale principale datorate, obligațiile fiscale accesorii fiind stabilite ulterior inspecției, prin emiterea unei decizii separate. Acest procedeu a generat o serie de dificultăți practice, întrucât contribuabilii au fost obligați să formuleze contestații distincte în privința celor două acte administrativ-fiscale și cereri de suspendare a executării distincte, încărcând așadar inutil rolul organelor de soluționare și al instanțelor de judecată. Mai mult, întrucât nu se prevede un termen în care să fie emise deciziile de accesorii, se afectează și posibilitatea contribuabilului de a beneficia de reducerea penalității de nedeclarare, posibilitate prevăzută de art. 181 alin. 2 CPF, în măsura în care în actul de control nu se specifică instituirea acestei penalități.
- c. **Modificarea prevederilor art. 157 alin. 2, lit. b) din Codul de Procedură Fiscală, astfel încât să nu fie considerate ca fiind obligații restante nici obligațiile a căror executare este suspendată potrivit art. 235, alin. (1) CPF (în prezent, nu se consideră restante doar obligațiile fiscale a căror executare este suspendată în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004).** În lipsa unei astfel de prevederi, contribuabilul va figura cu obligații restante, chiar dacă a aplicat prevederile art. 235, alin. (1) CPF, motiv pentru care nu va putea - de exemplu - să-și păstreze autorizațiile prevăzute la Titlul VIII din Codul fiscal (existența unor debite restante are ca efect revocarea autorizațiilor din domeniul accizelor).
- d. **Considerăm că este necesară abrogarea art. 340 CPF (mai ales în cazul în care nu este acceptată modificarea de la lit. c) de mai sus), potrivit căruia „Neplata la termenul legal a taxelor care se datorează în vamă, potrivit legii, cu excepția celor prevăzute la art. 157 alin. (2), atrage interzicerea efectuării operațiunilor de vămuire până la stingerea integrală a acestora”.** Această prevedere conduce în practică la situații în care, deși contribuabilul aplică prevederile art. 235, alin. (1) CPF, iar executarea silită este suspendată, autoritatea vamală interzice efectuarea operațiunilor de vămuire în România până la stingerea

obligației (considerată restantă, deși executarea ei a fost suspendată). De observat, de asemenea, că după aderarea României la UE, un contribuabil aflat în această situație va putea face operațiunile vamale prin alt Stat Membru (beneficiind și de un flux de numerar avantajos, deoarece poate aplica scutirea de la plata TVA la import în Statul Membru de import, pentru bunurile importate transportate ulterior în România), ceea ce face ca această prevedere să fie caducă și chiar contraproductivă pentru Bugetul de Stat (deoarece nu mai încasează taxele și impozitele aferente acestor operațiuni), dar și pentru prestatorii de servicii conexe/auxiliare operațiunilor vamale (de exemplu comisionari vamali, transportatori și prestatori de servicii logistice, etc.).

- e. **Clarificarea căii de atac în ipoteza tăcerii administrative.** Ca urmare a adoptării Noului cod de procedură fiscală, nu mai este prevăzută posibilitatea contribuabililor de a formula contestație și în ipoteza nesoluționării în termen legal a cererilor formulate de contribuabili, fapt care conduce la un blocaj administrativ. În atare situație apreciem extrem de importantă modificarea prevederilor art. 268 alin. 2 din Noul Cod de procedură fiscală în sensul de a se debloca aceasta situație și de a permite contribuabilului să formuleze contestație și împotriva lipsei actului administrativ, sau de a se clarifica faptul că în atare situație contribuabilul se poate adresa direct instanței de judecată fără parcurgerea procedurii administrative prealabile.
- f. **Modificarea prevederilor art. 213 alin. 13 din Noul Cod de procedură fiscală, pentru a se stabili caracterul executoriu al hotărârii de primă instanță, pronunțată de către instanțele de contencios administrativ.** Date fiind prejudiciile pe care le aduc măsurile asigurătorii instituite nelegal, asupra patrimoniului contribuabililor, contestarea măsurilor asigurătorii trebuie să fie o procedură urgentă, aceasta fiind rațiunea pentru care, în reglementarea anterioară, ea se realiza pe calea contestației la executare. Contestarea Deciziei de instituire a măsurilor asigurătorii pe calea contenciosului administrativ a generat, în practică, termene deosebit de lungi, în special pentru soluționarea recursurilor de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție. În acest context, considerăm că regimul contestațiilor împotriva Deciziilor de instituire a măsurilor asigurătorii ar trebui să fie unul similar procedurii suspendării executării actelor administrative, reglementate prin art. 14 și art. 15 din Legea nr. 554/2004, prin stabilirea unor termene scurte și **recunoașterea caracterului executoriu al hotărârilor de primă instanță.**

În încheiere, vă asigurăm de intenția noastră de a participa în continuare la dezbaterile proiectelor de acte normative în domeniul fiscalității și de a vă sprijini în demersurile de îmbunătățire a cadrului legal, manifestându-ne totodată credința că aspectele sesizate în practică și aduse la cunoștința dvs. vor fi avute în vedere și vor fi obiectul unor discuții eficiente și serioase în cadrul comisiilor de specialitate din cadrul Ministerului de Finanțe Publice.

Cu deosebită considerație,

Daniel Anghel

Coordonator Grup de lucru Fiscalitate

Coaliția pentru Dezvoltarea României

